

Συνδικάτα και δομές αλληλεγγύης

► Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΑΤΣΟΡΙΑΔΑ***

Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ δράσεων, η αλληλοβοήθεια και η αλληλεγγύη δεν είναι μόνο γραπτώς αποτυπωμένα στα καταστατικά των συνδικάτων, αλλά αποτελούν, ιστορικά, το βασικό συστατικό τους στοιχείο.

Γενικά, μπορούμε να πούμε ότι αρκετά συνδικάτα, ανάλογα με τις κοινωνικές συνθήκες, προσφέρουν στήριξη σε σωματεία που βρίσκονται σε μακρές απεργιακές κινητοποιήσεις (π.χ. η απεργία στην Ελληνική Χαλυβουργία), προσφέρουν δωρεάν νομικές συμβουλές σε εργαζόμενους που αντιμετωπίζουν διάφορα προβλήματα (όπως κάνει, για παράδειγμα, το ΚΕΠΕΑ της ΓΣΕΕ) ή ακόμη συμβουλές σε υπερχρεωμένα νοικοκυριά και δανειολήπτες (όπως κάνει η Ένωση Εργαζόμενων Καταναλωτών της ΓΣΕΕ), διοργανώνουν εθελοντική αιμοδοσία, συγκεντρώνουν τρόφιμα και ρουχισμό, τα οποία προσφέρουν σε διάφορες δομές, διαθέτουν τις κτιριακές τους εγκαταστάσεις σε δίκτυα αλληλεγγύης ή και μπορεί να αναπτύσσουν τα ίδια τα συνδικάτα ανάλογα δίκτυα.

ΣΧΕΤΙΚΑ με το τελευταίο, δηλαδή ότι αναπτύσσουν τα ίδια τα συνδικάτα δίκτυα αλληλεγγύης, μπορούμε να πούμε ότι πέντε χρόνια μετά την επιβολή των μνημονίων, οι κοινωνικές δράσεις των συνδικάτων δεν είναι οι απαιτούμενες και όσες έχουν πραγματοποιηθεί έγιναν, κατά κύριο λόγο, με δική τους πρωτοβουλία και όχι οργανωμένα ως κεντρική πολιτική επιλογή. Παρακάτω θα αναφέρουμε, ενδεικτικά, ορισμένα συνδικάτα που οργανώνουν ή συμμετέχουν σε δράσεις αλληλεγγύης.

Ενα από αυτά είναι το Εργατικό Κέντρο Λιβαδειάς, το οποίο πραγματοποιεί πολλαπλές δράσεις αλληλεγγύης. Συγκεκριμένα, έχει οργανώσει κοινωνικό παντοπωλείο, κοινωνικό φαρμακείο, όπου προσφέρει φάρμακα σε άνεργους και ανασφάλιστους, κοινωνικό φροντιστήριο (σε συνεργασία με την ΕΛΜΕ Ν. Βοιωτίας), το οποίο ονομάζει «Μαθήματα και στέγη για τα παιδιά», καθώς επίσης δίκτυο δωρεάν παροχής υπηρεσιών υγείας σε ανασφάλιστους πολίτες.

Επίσης, μία από τις σκέψεις του Εργατικού Κέντρου Λιβαδειάς είναι η δημιουργία ομάδων εμπύκωσης, που θα παρέχουν δωρεάν συμβουλευτική στήριξη σε όσους αντιμετωπίζουν ψυχικές δυσκολίες είτε είναι άνεργοι είτε εργαζόμενοι, αναλαμβάνοντας δράσεις μέσα από δικές τους πρωτοβουλίες αυτοοργάνωσης. Τέλος, κάθε Σεπτέμβριο απευθύνει έκκληση τόσο σε πολίτες όσο και σε επιχειρήσεις για να προσφέρουν σχολικά είδη εν όψει της νέας σχολικής χρονιάς, με σκοπό την κάλυψη μαθητών απόρων οικογενειών.

Επίσης, το Εργατικό Κέντρο Χίου έχει αναπτύξει ανάλογες δράσεις αλληλεγγύης, όπου μεταξύ άλλων διαθέτει τους

χώρους του για να λειτουργεί Κοινωνικό Ιατρείο και Φαρμακείο. Επίσης, σε συνεργασία με την Πρωτοβουλία Αλληλεγγύης Χίου, ανέπτυξαν μια δράση, με τίτλο, «Το καλάθι του Ανέργου», όπου μαζεύουν τρόφιμα έξω από τα σουπερμάρκετ, τα οποία κατόπιν μοιράζουν σε κατόχους κάρτας ανεργίας του ΟΑΕΔ, ενώ πριν από τις γιορτές των Χριστουγέννων συγκεντρώνει παιχνίδια για τα παιδιά των ανέργων, τα οποία μοιράζονται σε μια γιορτή που γίνεται στους χώρους του Εργατικού Κέντρου. Ταυτόχρονα, συμμετέχει σε πρωτοβουλίες στήριξης ανέργων που έχουν οφειλές στη ΔΕΗ ή στη Δημοτική Επιχείρηση Υδρεύσης και Αποχέτευσης Χίου.

Ενα χαρακτηριστικό παράδειγμα πρωτοβάθμιου σωματείου, το οποίο από το ξέσπασμα της κρίσης και μετά έχει

προβεί σε πολλές δράσεις αλληλεγγύης, είναι το Σωματείο Εργαζόμενων του Ινστιτούτου Εργασίας της ΓΣΕΕ. Συγκεκριμένα, το 2012 συγκέντρωσε παιδικά παιχνίδια και τρόφιμα που διέθεσε στο πρακίς, ενώ ενίσχυσε οικονομικά, προσφέροντας το συμβολικό ποσό των 500 ευρώ στους απεργούς στην «Ελληνική Χαλυβουργία», καθώς οι οικογένειές τους παρέμειναν χωρίς εισόδημα λόγω της εννιάμηνης απεργίας τους.

ΤΟ 2013 ΚΑΙ ΤΟ 2014 ενίσχυσε οικονομικά το Δίκτυο Αλληλεγγύης Βύρωνα, όπου βοηθάει με τρόφιμα περισσότερες από 600 οικογένειες, το Σωματείο των 595 απολυμένων καθαριστριών του υπουργείου Οικονομικών, την Κιβωτό του Κόσμου, τον Σύλλογο Καρκινοπαθών Εθελοντών Φίλων και Ιατρών (ΚΕΦΙ), τον Σύλλογο Γονιών Παιδιών με Νεοπλασματική Ασθένεια «Φλόγα», τους εργαζόμενους της Coca Cola Θεσσαλονίκης που από την 1η Οκτωβρίου 2013 δίνουν έναν μεγάλο αγώνα για να επαναλειτουργή-

σει το εργοστάσιο και να ακυρωθούν οι απολύσεις, την καμπάνια αλληλεγγύης «Παιδεία για Όλους» με την προσφορά σχολικών ειδών, ενώ ταυτόχρονα ενισχύει χρηματικά, στο εσωτερικό του, κάθε συνάδελφο/-ισσα όταν βρίσκεται σε μεγάλη προσωπική ανάγκη.

Τέλος, άλλα παραδείγματα συνδικάτων που προβαίνουν σε δράσεις αλληλεγγύης είναι το Εργατικό Κέντρο Δράμας, το Εργατικό Κέντρο Αρκαδίας, το Εργατικό Κέντρο Εύβοιας, το Εργατικό Κέντρο Θεσσαλονίκης (με νομική υπηρεσία και φιλοξενία κοινωνικού ιατρείου), το Σωματείο Εργαζομένων στην Βιομηχανία Φωσφορικών Λιπασμάτων Καβάλας, το οποίο δώρισε στο Κέντρο Εκπαίδευσης Κοινωνικής Υποστήριξης & Κατάρτισης Ατόμων με Αναπηρίες Καβάλας (ΚΕΚΥΚΑΜΕΑ), τρεις φορητούς ηλεκτρονικούς υπολογιστές για να οργανωθεί αιθουσα Η/Υ ώστε να εκπαιδευτούν σε νέες τεχνολογίες ΑΜΕΑ, με σκοπό την επαγγελματική τους ένταξη, και άλλα τα οποία ακόμη δεν έχουν καταγραφεί.

ΑΠΟ ΤΑ ΠΡΟΑΝΑΦΕΡΘΕΝΤΑ φαίνεται ότι η αναβάθμιση του περιεχομένου της συνδικαλιστικής παρέμβασης επιδέχεται και νέες μορφές δράσης και οργάνωσης του κόσμου της εργασίας. Διότι η ίδια η πραγματικότητα αναγκάζει πλέον τα συνδικάτα να παρατηρήσουν τις διεργασίες που συντελούνται στο ευρύτερο κοινωνικό πεδίο, ώστε να προσπαθήσουν να ξεπεράσουν τις αγκυλώσεις, να πειραματιστούν, να ανοίξουν νέους δρόμους, να δώσουν απαντήσεις και να αξιοποιήσουν όλες τις μορφές και εμπειρίες τόσο του παρελθόντος όσο και τις σύγχρονες.

ΩΣ ΤΕΤΟΙΕΣ μπορούμε να αναφέρουμε κάποιες, «από τα κάτω», πρωτοβουλίες, από διάφορες ομάδες και συλλογικότητες που προωθούν τη δημιουργία δομών βοήθειας και αλληλεγγύης (φαρμακεία, ιατρεία, φροντιστήρια κ.λπ.), συνεταιριστικών επιχειρημάτων (π.χ. Εκδόσεις των Συναδέλφων, Εφημερίδα των Συντακτών κ.λπ.), δικτύων χωρίς μεσάζοντες, εργατικών λεσχών σε επίπεδο γειτονιάς, επιτροπών ανέργων, καταλήψεις χώρων εργασίας και προσπάθεια λειτουργίας των επιχειρήσεων με μορφές εργατικού ελέγχου και αυτοδιαχείρισης (π.χ. ΒΙΟΜΕ, ΕΡΤ) και πολλά άλλα.

Με λίγα λόγια, το ζητούμενο είναι μέσα από τέτοιες πρωτοβουλίες και δράσεις να βρεθούν οι τρόποι για την ανασυγκρότηση των δυνάμεων της εργασίας και των συνδικάτων, ώστε να μείνουν ενεργοί οι άνθρωποι.

* Πρόεδρος του Σωματείου Εργαζομένων ΙΝΕ-ΓΣΕΕ

Η πραγματικότητα αναγκάζει πλέον τα συνδικάτα να παρατηρήσουν τις διεργασίες που συντελούνται στο ευρύτερο κοινωνικό πεδίο, ώστε να προσπαθήσουν να ξεπεράσουν τις αγκυλώσεις, να πειραματιστούν, να ανοίξουν νέους δρόμους